

FRANTZIAN: ALDERDI - KOMUNISTA ETA INTELEKTUALAK

Hauteskundeen ondorenak:

Frantzian, martxoko hauteskundeen ondoren, ezker alderdiak oro astindu dituen haize bolada batek jo du, antza. Galtzen denean gertatzen dira holakoak. Elkarren arteko ituna hankaz gora joan da, noski. Elkarrekiko konfidantza ere bai. Alderdi Sozialistak Komunista salatzen du, eta honek hura. Eta tartean, bata eta beste salatuz, Ezker Errepublikanoak.

Eskuinera joan izatea salatzen dio Alderdi Komunistak Sozialistari, eskabide eta errebendikapen zenbait isildu egin zuela azken orduan, nazionaltze arazoan batez ere.

Sozialistekin aginterik nahi ez izatea salatzen dio Alderdi Sozialistak, bere aldetik, Alderdi Komunistari, gobernu ez eskuratzeko aurretik haserrea sortzen ahaleginak egitea, noiz iritsiko zeudenean hain zuzen; Alderdi Sozialistaren nagusigoa ezin onhartu izatea.

Salakuntza hauetan dena geldituko balitz, gaitz erdi. Ezkerraren batasuna pikutara joan da. Gehiago. Dirudenez, alderdi bakoitzaren barneko batasunak ere izan du arrakalarik. MRG alderdian R.Fabre lehendakaria, hauteskundeetako porrotaren ondoren, dimititu beharrean aurkitu da; eta lehendakari berria aukeratzeko orduan bi joera oso desberdin nabarmendu dira alderdi barruan. Alderdi Sozialistaren barneko urak ere ez daude bare bare. Rocard-zaleak eta CERES taldekoak behin eta berriz jarri dira aurrez aurre, eta Miterrand'en aurka, edo eta hau haien aurka.

Alderdi Komunistan eztabaidak

Baina krisirik esan-nahitsuena Alderdi Komunistan gertatu da. 300 eta gehiago komunista bildu ziren hasieran Alderdiaren Zuzendaritzak hauteskunde garaian izan zuen jokatzea kritikatzeko asmoz. Milatik gora ziren gero. Kanpainaren auto-kritika zela eta hasi den dena, Buruzagitzak, kanpainari buruz, egin zuen interpretapen ofizialean, Alderdi Sozialistari leporatzen zion erru osoa, bere burua horrela zirituz. Buruzagitzaren eta Alderdiaren jokatze hori militante guztien artean aztertzea eta eztabaidatze-

koa zela esanez hasi ziren kontestatariak. "Tribuna askeak" eskatzen zituzten, Alderdiko aldizkarietan hortaz idatzi ahal izatea alegia. Bai autokritika eskubidea bai tribuna libre sortzea ukatu zien Marchais'ek, Frantziako Alderdi Komunistako Idazkari Nagusiak, eta modu txarrez ukatu ere.

Baina noski, ez ziren ados kontestatariak, eta ez ziren hor gelditu. Aurrera jo zuten. Alderdiaren funtzionaketa osoa salatzeraino jo zuten. Pisu handiko salakuntza bat: Alderdi Komunistan ez dago barne demokraziak. Estalinismoa oraindik bizirik dago omen. Frogarik? Ba, frogarik ageriena, eztabaida honek beronek ematen du, diote. Zein izan da Zuzendaritzaren jarrera?

**GAGNER ET
RAIMENT
UL MOYEN**

Alderdi komunistan ez dago barne demokraziarik.

Marchais'en txosten ofiziala apoitzea, berrikusterik ez onhartzea, Alderdi Sozialistaren eta burjesiaren aldeko jokoan zebiltzala besterik gabe akusatzea, eta batez ere tribuna liberrik Alderdiko prentsan ez uztea. Izan ere ba du zer harriturik honek: Alderdi Komunistaren prentsak ugaria da eta ez du eztabaida honen ia albisterik eman. Kontestatarien jarrerak ez dira azaldu; bakar bakarrik, eta testuingururik gabe, Zuzendaritzaren erantzunak inoiz. Nora joko zuten bada kontestatariak?. Kanpora. Le Monde aukeratu zuten, Egunkari hortan argitaratzen zuten Alderdiko

prentsan nahi baina ezin zutenean, "Extra Muros", beraz. 40. zenbakitan bederen arazo hau erabilia izan da Le Mondeko horrialdetan.

Intelektualak gidari.

Moeta askotariko jendea izan da kritika horretan sartu dena, baina intelektualak lenen mailan. Hauek atera dute zaratarik sonatuenena. Hauek eta aparatuko zenbait jende ezagunak ere bai. Baina ez da intelektualen gerra bakarrik izan hau. Langileak ere inguratu dira. Gertatu ohi dena zera da, beste hark esaten zuenez, intelektualak idatziz egiten dutela protesta eta langileek hanka eginez, hots, alderdia utziz.

Dena den, jende ezagun eta famatu asko bada kontestatarien artean, eta punta puntan ibiliak generara, hala hola, L.Althuser, J. Ellstein, D. Barak, Fremontier, Balibar, Guy Bois, Labica, etc. Ikus daitezkeenez, joera ezberdinetako gizonak.

Eta horrela, kritika ere bitan adarkatzen da. L.Althuser'en bidetik batzu, guttienak. Hauen eritzian, Alderdiaren XXII kongresua berrikusi egin behar da, eta proletalgoaren diktadura esakuntza atzera onhartu. Burrukalaria ez izatea, geza izatea salatzen diote Alderdiari.

Oso bestelako bidetik doaz oraingo kontestatari gehienak. XXII kongresua onhartuz noski, han harituriko konpromezuak zuzen ez betetzea salatzen diote Zuzendaritzari; Leninismoaren ukapena eskatzen dute, erreformismoaren aurpegia lotsarik gabe azaltzea. J. Ellstein'ek era guztietara aldarrikatu ditu ideia hauk.

Salakuntzak, zihur, egiazkoak dira. Eskabideak hor daude airean, denak ezagutzeko moduan. Ondoriorik? Gogorki erasoz hasi zen Apirilean Marchais. Intelektual errebolatuak ez ziren kokildu. Hauzia nondik lehertuko zen ez zekien inork. GAur badakigu: Ez da lehertuko, baretzera jo du Buruzagitzak, Ekainaren 19 eta 20ko bilkuretan Claude Pope'ren jauntxoren txostenari jaramon egiten badiogu. Zain gelditzen da, XXIII kongresuan zer gertatuko zain.

Joanes Lekerika